

**Dr Wanda Wróbel-Stermińska**  
(1911—1983)



W dniu 28 lutego 1983 roku zmarła w Krakowie dr Wanda Wróbel-Stermińska, emerytowany adiunkt Uniwersytetu Jagiellońskiego, wieloletni pracownik Ogrodu Botanicznego UJ.

Dr Wanda Wróbel-Stermińska urodziła się 21 lipca 1911 roku w Strzyżowie n. Wisłokiem. Tu ukończyła szkołę podstawową i średnią. W roku 1932 zaczęła studiować botanikę na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia ukończyła po wojnie, w roku 1945. W 1950 roku uzyskała stopień doktora nauk przyrodniczych na podstawie rozprawy pt. „Obserwacje nad rozmnażaniem wegetatywnym, kielkowaniem i zoochorią maliny właściwej — *Rubus idaeus* L.”.

Wybuch wojny w 1939 roku zastał Ją w rodzinnym mieście. Kilka miesięcy pracowała w Polskim Czerwonym Krzyżu jako sanitariuszka. Groźba wywiezienia na przymusowe roboty do Niemiec skłoniła Ją do przeniesienia się w 1940 roku do Krakowa, gdzie rozpoczęła pracę w Ogrodzie Botanicznym UJ, z którym związała się już do końca swego życia. W czasie okupacji hitlerowskiej brała udział w ratowaniu Ogrodu przed dewastacją, a po zakończeniu działań wojennych ofiarnie pracowała przy usuwaniu powstałych zniszczeń. W kolejnych latach zajmowała w Ogrodzie stanowisko młodszego asystenta (1946), starszego asystenta (1949) i adiunkta (1961) aż do przejścia na emeryturę (1976). W latach 1967—1970 powierzono Jej stanowisko p. o. dyrektora Ogrodu.

W swej pracy badawczej dr Wróbel-Stermińska zajmowała się zagadnieniami z zakresu biologii rozsiewania nasion i owoców, wegetatywnego rozmnażania roślin,

aklimatyzacji drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz uprawą roślin tropikalnych w warunkach szklarniowych. Opublikowała szereg artykułów naukowych i popularnonaukowych w czasopismach botanicznych i ogrodniczo-rolniczych. Dotyczą one takich interesujących roślin, jak: *Stangeria paradoxa*, *Metasequoia glyptostroboides*, *Euodia hupehensis*, *Oenothera missourensis*, *Encephalartos horridus*, *Bombax malabricum*, *Ceropegia sandersonii*, *Tillandsia usneoides*, *Haemaria discolor*, *Davidia involucrata*, kilku gatunków rodzaju *Gazania* i innych. Pełny wykaz Jej prac zawierac będzie przygotowywana bibliografia publikacji pracowników Ogrodu Botanicznego UJ.

Przez wiele lat dr Wróbel-Stermińska zajmowała się zbiorem i wymianą nasion i owoców z przeszło 400 ogrodami botanicznymi krajowymi i zagranicznymi. W Ogrodzie opiekowała się działem systematyki roślin, ekologii kwiatów oraz działem morfologiczno-biologicznym.

Na szczególne podkreślenie zasługuje Jej działalność naukowo-popularyzatorska. Była zamiłowanym nauczycielem i wychowawcą młodzieży. Prowadziła zajęcia dydaktyczne ze studentami biologii wyższych uczelni Krakowa oraz oprowadzała po Ogrodzie liczne wycieczki młodzieży, nauczycieli i organizacji społecznych. Prowadziła praktyki studenckie oraz organizowała czyny społeczne, przynoszące Ogrodowi wiele korzyści.

Jej społeczne zaangażowanie przejawiało się także w pracach Komitetu Upowszechniania Wiedzy Botanicznej Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego poprzez organizowanie odczytów, wycieczek i pokazów. Była długoletnim sekretarzem Rady Naukowej Ogrodu Botanicznego UJ, a w Związku Nauczycielstwa Polskiego pełniła przez szereg kadencji funkcję męża zaufania grupy pracowników Ogrodu.

W uznaniu zasług i osiągnięć zawodowych i naukowych była wielokrotnie wyróżniana nagrodami Rektora UJ. W 1973 roku została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi, a w związku z przypadającym w 1983 roku dwustuleciem istnienia Ogrodu Botanicznego UJ została przedstawiona do odznaczenia „Złotą Odznaką za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej.” W ciągu 42 lat pracy dała się poznać jako oddany Ogrodowi, niezwykle sumienny i zamiłowany pracownik naukowo-dydaktyczny. Pogodny sposób bycia i takt zjednywały Jej sympatię współpracowników i gości zwiedzających Ogród. Jej śmierć pozostawiła nas z uczuciami głębokiego żalu, jaki wzbudza odejście człowieka, którego darzymy szacunkiem i przywiązaniem.

Kazimierz Szczepanek